

Slimme hulpmiddelen vergemakkelijken zelfstandig wonen

16 februari 2023

De zogenoemde T-Huizen in 's-Hertogenbosch en Oss zijn ingericht door BrabantZorg, BrabantWonen én het Koning Willem I College. Sinds eind oktober 2022 kunnen geïnteresseerde inwoners, zorgprofessionals en andere geïnteresseerden uit de regio een afspraak maken om zelf te zien en ervaren welke hulpmiddelen er zijn om zo lang mogelijk zelfstandig, veilig en comfortabel thuis te blijven wonen.

In de woningen zijn zo'n 70 (zorgtechnologische) hulpmiddelen uitgestald en geïnstalleerd. Niets is verbouwd; alles is toegepast in de ruimtes zelf. Ieder deel van het huis heeft zo zijn eigen slimme oplossingen. Zo zijn er in het toilet, badkamer, slaapkamer, woonkamer en keuken zo'n 70 hulpmiddelen te vinden om de veiligheid, communicatie, goede voeding en mobiliteit te behouden. De oplossingen variëren van zwaardere technologische snufjes tot kleine handige hulpmiddelen.

High en low tech

“Bij de keuzes voor de hulpmiddelen in de beide T-Huizen hebben we rekening gehouden met wat duurere technieken die er zijn, versus de goedkope technologieën die je bij de supermarkt of gereedschapswinkel kunt aanschaffen”, vertelt Miriam Haagh, voorzitter van de Raad van Bestuur BrabantZorg. “Het moet passen bij ieders portemonnee. Ook hebben we rekening gehouden met wat high tech of low tech moest zijn, zodat niet alles per se ingewikkeld is en er technische kennis is vereist. Verder hebben we rekening gehouden met stigmatiserend versus design. Want heel vaak zie je dat bepaalde hulpmiddelen

van plastic zijn. Zoals in de keuken de plastic borden en serviesgoed. Daarmee ziet het er vaak wat kinderlijk uit en dat weerhoudt mensen om het te gebruiken.”

Onder de oplossingen zijn volgens Haagh producten te vinden die volop gebruikt worden in de zorg maar ook op het gebied van welzijn voorafgaand aan de zorg. “Zo zijn er bijvoorbeeld kussens voor mensen met dementie of mensen die wat nerveus zijn. Kussens waarmee zij net als kinderen een beetje mee kunnen spelen en aan kunnen frunniken.”

Deze radio oogt als een oude transistorradio en is afgestemd op de zender waar de patiënt graag naar luistert en die hij of zij middels één knop aan en uit kan zetten.

Tallose voorbeelden

Tijdens het interview met Haagh passeren vele oplossingen de revue. De ene keer eenvoudig, de andere keer ingenieus. “Persoonlijk vind ik iets ingenieus als het heel goed toepasbaar is. Ik heb vaak hele mooie dingen gezien die echter ongebruikt bleven. Zelf vind ik beeldzorg een van de beste technologieën. Dankzij beeldzorg houdt iemand zijn eigen regie en zelfstandigheid, doordat veel van de zorg online gegeven kan worden. We hebben daar een heel professioneel verpleegkundig team achter zitten. Mensen kunnen thuis op ieder moment inbellen.”

Beeldzorg is volgens Haagh ook een prima hulpmiddel om de uitdagingen van het arbeidsvraagstuk op te pakken. Zeker nu de vergrijzing de komende jaren toeneemt en de beschikbaarheid van verpleegkundigen daarbij achterblijft. Tenslotte kunnen mensen via beeldzorg op een hele fijne manier altijd contact houden hebben met dierbaren.

“Dat werkt goed. Ook omdat mensen heel goed onderscheid kunnen maken tussen wat ze bijvoorbeeld aan hun dochter vragen of waar ze professionele hulp voor nodig hebben. Ze worden dan geholpen op het moment dat het nodig is en niet omdat ze nou eenmaal ingepland staan voor zes uur 's avonds.” Een tablet voor beeldzorg is overigens niet door iedereen

zomaar aan te schaffen, voegt Haagh toe. Er is een medische indicatie nodig.

Fotolijstje

Zoals gezegd zijn er in het T-Huiz voorbeelden te over van hulpmiddelen die thuis wonen veel comfortabeler maken. Zoals fotohoesjes waar niet alleen foto's in zitten maar waar per foto ook spraakopnames aan toe zijn gevoegd. Met een druk op het pijltje bij de foto is dan te beluisteren wie er op de foto staan en wanneer die genomen is. Of een radio die oogt als een oude transistorradio en die is afgestemd op de zender waar de patiënt graag naar luistert en die hij of zij middels één knop aan en uit kan zetten zonder te hoeven draaien aan andere knoppen.

Voor ouderen kan de Orthomate verder een uitkomst zijn. Een eenvoudige, in iedere woning toepasbare oplossing waarmee iemand zelf zijn steunkousen uit kan trekken zonder daarvoor kracht nodig te hebben. Haagh hierover: "Dat betekent voor ons dat we als zorgaanbieder maar één keer per dag langs hoeven te komen. Maar belangrijker nog is dat iemand nu zelf kan bepalen wanneer de steunkousen uitgetrokken worden. Zeker op warme dagen of wanneer hij of zij een keer vroeger naar bed wil of op de bank wil liggen en de steunkous niet meer nodig is."

Sociale robots ondersteunen cliënten bij de invulling van hun dagbesteding of helpen hen aan bepaalde zaken herinneren.

Meerdere keren dagelijks een bezoek afleggen aan cliënten die veel medicijnen gebruiken, is eveneens niet meer nodig door gebruik te maken van een digitaal aangestuurd medicijn dispenser. Op gezette tijden klinkt er een signaal dat eraan herinnert de medicijnen in te nemen én vervolgens spuwt het apparaatje de medicijnen uit die de cliënt op dat moment moet innemen. "Dankzij de medicijn dispenser hoeven onze zorgprofessionals niet meer zo vaak langs te komen wat natuurlijk ook voor de cliënt erg prettig is."

Voor mensen die al dan niet door Parkinson hevig trillen en daardoor moeilijk zelf iets kunnen drinken zonder te morsen is er de SASSCup, een drinkbeker die net onder de bovenkant voorzien is van een soort afsluiting die er voor zorgt dat er geen vloeistof uit kan knoeien. Deze beker die ontwikkeld is door een student, verschilt daarmee van de tuitbeker zoals die veel in verzorgingshuizen wordt gebruikt.

Onbekendheid

De vele oplossingen in de voorbeeldwoningen komen voort uit de samenwerking tussen BrabantZorg, BrabantWonen en het Koning Willem I College. Studenten van het college worden ook ingezet bij rondleidingen en het uitleggen van oplossingen. Een aantal producten is gemaakt door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Andere producten komen behalve uit eigen fabricage bijvoorbeeld van Lidl of Philips Medical.

Haagh: “Qua oplossingen zijn we nooit klaar. Veel van wat we in huis hebben, is erop gericht om mensen zoveel mogelijk zelf te laten bewegen en mobiel te blijven. Zo hebben we ook alternatieven voor een traplift voor mensen die niet meer zo stevig lopen of voor wie de stappen te groot zijn.”

Veel producten bestaan al langer, zoals toiletpotten voorzien van een bril waarin met behulp van techniek na de stoelgang iemand schoon wordt gemaakt.

De T-Huizen bieden veel voorbeelden van hulpmiddelen die thuis wonen veel comfortabeler maken.

“Producten als deze zorgen er voor dat mensen die ouder worden hun zelfstandigheid en waardigheid kunnen behouden”, vervolgt Haagh. “We vinden het heel normaal dat wanneer we kinderen krijgen, er een hekje komt voor het trappengat en dat ze met een driewieler starten, maar als we oud worden, kijken we naar de overheid voor hulpmiddelen om iets veiliger te maken. Er kan heel veel met lichtere hulpmiddelen door het zelf te regelen. Je ziet dat we dat

niet zo gewend zijn. Maar laten we dan ook voor ouderen kijken naar oplossingen die vaak gewoon bij bouwmarkten zijn te krijgen. Dat veel van dat soort hulpmiddelen niet gebruikt worden, komt vaak door onbekendheid en onwetendheid. We moeten vaker met elkaar in gesprek over wat je zelf kunt doen om zelfstandig in je eigen huis oud te worden.”

Speciale bus

Omdat niet iedereen in de doelgroep naar een van de twee huizen kan komen, is er een speciale bus ingericht die bijvoorbeeld wordt ingezet wanneer er ergens in een wijk in de omgeving bepaalde festiviteiten worden georganiseerd. “Dan gaan we daar naar toe en nemen we wat technologische hulpmiddelen mee die mensen dan kunnen zien”, vertelt Haagh tot slot. “Maar we kunnen ze ook op de website mee laten kijken in de huizen. De meeste mensen die na een bezoek aan een van de voorbeeldwoningen bij ons weggaan, laten weten dat ze vaak al jaren niet meer wisten wat voor cadeau ze aan hun vader en moeder moesten geven, maar na dit bezoek vol met ideeën zitten.”

BrabantZorg & BrabantWonen

BrabantZorg is een grote zorgaanbieder in Noord-Oost Brabant en de Bommelerwaard. Vanuit 33 locaties biedt de organisatie met zo’n 6.000 medewerkers en zo’n 3.800 vrijwilligers elke dag ondersteuning, welzijn, zorg en wonen. Dat doet ze aan cliënten die wonen in de wijk, tijdelijk verblijven/revalideren of hun woning hebben op een locatie van BrabantZorg.

BrabantWonen is in hetzelfde gebied werkzaam en is een woningcorporatie met veel vastgoed in de zorg maar ook in de sociale huursector. BrabantZorg is de huurder van BrabantWonen. Samen ontwikkelen ze veel op het gebied van zorg, welzijn en wonen, niet alleen voor zwaardere zorg in verpleeghuizen maar ook thuis in de wijk.

Meer informatie is te vinden op www.t-huiz.nl. Via deze website kan ook een afspraak gemaakt worden voor een rondleiding. De T-Huizen zijn te vinden in:

- Den Bosch op de Echternachstraat 2.
- Oss op Kroezel 8.